

med at stemme paa en vis Maade, har sin Rigtighed. Jeg har vel hørt, at man har dekoreret en Politimester og Andre, fordi de arbejdede for Høire paa Valgdagen; jeg har ikke troet det, men naar jeg nu hører en forhenværende Justitsminister udtale sig i den Ketting, han gjorde, begynder jeg allerede at tænke, at det er dog maaste sandt, hvad man siger. Men det var ikke nok, at Byfoged Rump udtalte sig saaledes for Hr. Tauber, som han gjorde; thi det kom virkelig alligevel til Slagsmaal og Excesser den 3die Januar i Slagelse, navnlig paa Banegaarden, og det i den Grad, at Politifuldmægtigen i Slagelse blev slaet til Blods med en Skramme i Ansigtet ved denne Leilighed. Der er ogsaa andre Regjeringsembedsmænd i Korsør, der arbeide med deres Undergivne paa Valgdagen. Det er navnlig de Embedsmænd og Jørere, som ere paa Postvæsenets Dampskibe, idet de bruge deres Kulmaalere og Kularbejdere til at være Stemmegivere for Høirekandidater. I Slagelse eksisterer der, som bekjendt, ogsaa en Høirekomite. Hr. Tauber fremhæver i sin Klage, hvorledes en Embedsmand ogsaa der er Leder, nemlig Hr. Toldforvalter Lauritzen. Han eyellerer efter Klagen i at opdrive og hente Vælgere til Valgstedet. Endvidere anfører Klagen nogle Exempler paa Bestikkelser i Slagelse ogsaa med Hensyn til det sidste Valg. — Hvad jeg nu har omtalt, vil jeg nærmest kalde offentlig Valgtvang, da den for det Meste er i værkt af Embedsmænd eller i alt Fald under deres Ledelse. Men Klagen indeholder ogsaa talrige Oplysninger om privat Valgtvang, hvorledes det i stort Omfang er forsøgt af Private at herste over Vælgernes Frihed. I Slagelse er der et Jernstøberi-Firma af temmelig stor Virksomhed; det hedder Rasmussen & Sønner. I 1876 efter Valget affledigebe dette Firma to Arbejdere, som havde været Hr. Taubers Stillere den Gang, netop paa Grund heraf. I øvrigt har dette Firma tvinget alle sine Arbejdere til at stemme paa Hr. Dahl under Krusel af Afstedigelse, og de Vælgere, som vilde undlade at møde til Valget, blev det forbudt at blive hjemme. Der er i Sorø Amts 3die Valgkreds en Del Herregaarde, ikke saa mange som i nogen af Nabo-kredsene, f. Ex. i Sorø Amts 4de Valgkreds er der vel endnu flere, — men paa alle disse Herregaarde i Sorø Amts 3die Valgkreds har man i stort Omfang forsøgt at beherske Vælgernes. Paa Herregaarden Espe har Godsforvalteren paalagt sine Leiere, at de ikke maatte stemme paa Tauber, og derfor bleve 13 Vælgere, som i 1876 stemte paa Tauber, hjemme. Paa Taarnborg har der ligeledes forhen fundet Afstedigelser Sted paa Grund af Stemmegivningen paa Tauber, og her har Herstabet nu denne Gang paalagt alle sine Leiere og Arbejdere at stemme paa Dahl under Krusel om Opsigelse og Afstedigelse. Paa Lyngbygaard har man gjort det selv Samme. Der blev en Mand udsat af sit Hus og fratagen sin Jord

efter de sidste Valg, fordi han havde stemt paa Tauber. Den den Gang valgte Kandidat, Rektor Dahl, gik i Forbøn for Manden hos Godseieren; det hjalp ikke, men paa sit Dødsleie gav denne Godseier Manden Jorden tilbage til Brug. Men nu efter Godseierens Død er den samme Mand truet med Opsigelse baade af Hus og af Jord, hvis han ikke stemte paa Dahl, og det var ham, der ved Valgbordet erklærede, at han kun nødvendigheden stemte paa Dahl. Paa Valbygaard blev efter Valget i 1873 udjaget 6 Leiehushænd, som stemte paa Tauber. Denne Gang har Herstabet der opfordret sine Husmænd og under Krusel paalagt sine Arbejdere at stemme paa Dahl, og de mødte paa Valgstedet under Opsigt af en Godsforvalter og en Nolsforvalter; der var to Mænd paa Herstabet Begne, der kom for at kontrollere de frie Vælgere. Det er Valgfriheden i Sorø Amts 3die Valgkreds. Paa Charlottendal ses det ikke, at Herstabet eller Forpagteren udtrykkelig har opfordret Husmændene og Arbejderne til at stemme paa nogen af Kandidaterne; men Forpagter Fabricius paa Charlottendal mødte under Valget og tog Plads ved Valgbordet og søgte at faae Vælgernes i St. Peders Landsogn, for saa vidt det hører under Charlottendal, til at stemme paa Dahl. Den ærede Ordfører har blandt sine Bilag en Skrivelse eller Erklæring fra Distriktsføreren og Stemmesføreren for St. Peders Landsogn, og denne giver en pikant Fremstilling af, hvorledes det gaar til ved Valgbordet i Sorø Amts 3die Valgkreds. Jeg skal henstille til den ærede Ordfører, om han ikke vil oplæse denne Skrivelse for Thinget. Paa Frederikslund har man under Krusel paalagt Husmændene og Arbejderne at stemme paa Dahl, og disse mødte ogsaa under Opsigt ved Valgbordet. En Mand, der var kommen hen til en Gaardmand, der var venstresindet, for at høre med ham til Slagelse, blev paa Forvalterens Foranledning hentet fra denne Mand og taget med til Slagelse for at stemme paa Hr. Dahl. Jeg ser ikke af Hr. Taubers Klage, om Stemmen faldt paa den ene eller den anden af dem; jeg tror ikke, det staar deri. Endvidere er der paa Nordruplund og Strøbek Teglværk anvendt en lignende Tvang mod Vælgernes. Fremdeles har Sorø Akademiets Skovvesen bestræbt sig for gennem en Skovfoged at faae Skovarbejderne og Andre, der staa i Forhold til Akademiet til at stemme paa Dahl. Jeg har forhen her i Thinget gjort opmærksom paa det besynderlige Forhold ved Nordruplund, at man aldrig kunde faae denne Gaard bortforpagtet efter offentlig Auktion, og endvidere paa, at man ikke kunde faae Fæstere, der ere paa Nordruplund Gods, gjorde til Selveiere, og dette Forhold, som jeg før har tilladt mig at paatale, spiller ogsaa en Rolle ved Valgene; thi Alle, der høre under Sorø Akademi, og som ere afhængige af det, blive tilsagte til at møde for at stemme paa